

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Спеціальність: «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Спеціалізація: «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Як правило, абітурієнт повинен мати відповідну довузівську підготовку (закінчити вищий навчальний заклад I-II рівня акредитації відповідного напрямку).

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- технології виконання музичних творів на інструменті або засобами мануальної техніки;
- основних етапів еволюції виконавства на інструментах естрадного оркестру;
- музичної форми та специфіки виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- основ теорії музики.

Уміння:

- грамотно і виразно виконувати різні за жанром, характером, стилем, формою музичні твори;
- орієнтуватися в питаннях історії виконавства на інструментах естрадного оркестру;
- виявляти специфічні особливості музичної форми виконуваних абітурієнтом під час випробування творів;
- грамотно визначати на слух, будувати та співати від звука інтервали, акорди та гами.

Наявність навичок:

- слухомоторної координації;
- м'язово-рухової лабільності;
- психо-моторної орієнтації;
- темпо-метро-ритмічного контролю;
- штрихової техніки;
- динамічної процесуальності;
- володіння власними емоціями;
- володіння технічними прийомами гри на інструменті;
- читання нот з листа;
- визначення та побудови інтервалів, акордів та гам.

Творчий конкурс складається з двох етапів: «Виконавська майстерність» та «Основи теорії та історії музичного мистецтва».

Перший етап «Виконавська майстерність» передбачає:

- виконання напам'ять на інструменті (флейта, кларнет, саксофон, труба, тромбон, скрипка, альт, віолончель, контрабас, фортепіано, клавішні інструменти, гітара, бас-гітара, ударні інструменти) трьох різних за стилем та формою творів (один з них крупної форми);
- для інструментів: гітара, бас-гітара, фортепіано, клавішні – один твір естрадно-джазового напрямку;
- диригування двох різнохарактерних творів середньої складності;
- виконання з листа запропонованого екзаменаційною комісією простого музичного твору;
- знання основ імпровізації.

ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Фортепіано (клавішні)

- | | |
|------------------------------|---------------------------|
| 1. Й. Бах | Прелюдія і fuga |
| 2. Л. Бетховен | Соната «Аврора» |
| 3. Л. Чижик | Фантазія |
| 4. В. Голсон | Транскрипція О. Пітерсона |
| 5. Р. Щедрін | Прелюдія і fuga |
| 6. С. Прокоф'єв | Соната № 7 |
| 7. М. Левіновський | Фантастичний танець |
| 8. Дж. Гершвін | Рапсодія в стилі блюз |
| 9. Власний оригінальний твір | |

Електрогітара

- | | |
|---|-----------------------------------|
| 1. С. Барбер | Концерт для скрипки |
| 2. Н. Афанасьєв | Концерт |
| 3. Й. Бах | Концерт |
| 4. Е. Віла Лобос | Соната-фантазія |
| 5. Дж. Гершвін | 5 фрагментів з оп. «Поргі та Бес» |
| 6. Г. Гендель | Сонати |
| 7. Л. Грабовський | Концертні п'єси для гітари |
| 8. Д. Кобалевський | Концерт |
| 9. Класична музика для електрогітари і фортепіано | |

Скрипка

- | | |
|---|-------------------|
| 1. Й. Бах | Сонати та партити |
| 2. Й. Гайдн | Концерт № 1, 2 |
| 3. В. Моцарт | Концерт № 3 |
| 4. Г. Гендель | Сонати |
| 5. Д. Кобалевський | Концерт |
| 6. Джазові мелодії: для скрипки та фортепіано./ Укл. К. Дибенко – Л., 1990. | |
| 7. Естрадні п'єси радянських композиторів. Для скрипки та фортепіано. Випуски 1, 2. – М., 1978, 1980. | |
| 8. Естрадні мініатюри: для скрипки та фортепіано. – М., 1970. | |
| 9. Естрадні п'єси радянських композиторів. Для скрипки та фортепіано. Випуск 3. – М., 1984. | |

АЛЬТ

1. А. Бруні Школа гри на альті
2. Б. Компаньолі Каприси
3. І.С. Бах Сонати та партити
4. Г. Телемах Концерт
5. В. Моцарт Концерт
6. М. Глінка Незавершена соната
7. Д. Давід Концерт
8. К. Стамиць Концерт
9. У. Уолтом Концерт
10. С. Форсайт Концерт

Віолончель

- | | | | |
|--------------------|---------|-------------|-------------|
| 1. Й. Бах | СюїтиЙ. | 2. Гайдн | Концерт № 1 |
| 3. А. Довржак | Концерт | 4. Е. Лало | Концерт |
| 5. К. Сен-Санс | Концерт | 6. Р. Шуман | Концерт |
| 7. Д. Кабалевський | Концерт | | |

Бас-гітара, контрабас

- | | |
|----------------|--|
| 1. Й. Бах | Концерт |
| 2. Л. Бетховен | Сонати |
| 3. Й. Гайдн | Концерт |
| 4. А. Бабій | Позолочене століття |
| 5. Д. Брубек | З'єднаний блюз |
| 6. Д. Гілеспі | Ніч у Тунісі |
| 7. В. Двоскін | Імпровізація на тему «Стрічка Мебіуса» |
| 8. В. Двоскін | Імпровізація на тему «Донна Лі» |
| 9. М. Джексон | Бег свінгує |
| 10. М. Девіс | Нардіс |

Флейта

- | | |
|--------------------|--|
| 1. А. Аляб'єв | Інтродукція |
| 2. Й. Бах | Сонати № 2, 3, 4 |
| 3. Г. Гендель | Концерт ре-мажор |
| 4. Р. Глієр | Мелодія |
| 5. К. Данькевич | Пісня та танок |
| 6. В. Калінніков | Пісня |
| 7. Б. Лятошинський | Мелодія |
| 8. М. Лисенко | Фантазія на теми українських народних пісень |
| 9. В. Моцарт | Анданте |
| 10. Л. Ревуцький | Інтермецо |

Кларнет

- | | |
|-----------------------|------------------|
| 1. К. Вебер | Концерт № 1, 2 |
| 2. Є. Габлер | Концерт № 1, 2 |
| 3. М. Іванов-Радкевич | Соната |
| 4. Н. Луппов | Концерт |
| 5. І.С. Бах | Граве |
| 6. К. Дебюссі | Рапсодія № 1, 2. |
| 7. Ф. Гідаш | Фантазія |
| 8. М. Гомоляка | Концерт |

9. К. Сен-Санс
10. Ф. Пуленк

- | | |
|---------------|----------------|
| 1. Л. Коган | Концерт |
| 3. Ю. Бірюков | Романс |
| 5. Е. Гріг | Пісня Сольвейг |
| 7. Л. Коган | Романс |
| 9. М. Лисенко | Поєма |

1. А. Глазунов
2. О. Флярковський
3. М. Кожлаєв
4. П. Дюбуа
5. М. Раухвергер
6. З. Сіара
7. О. Кремлевський
8. Е. Боцца
9. Ч. Паркер
10. Д. Мійо

1. Б. Лятошинський
2. С. Васильєв
3. М. Раков
4. І.С. Бах
5. Б. Кожевников
6. В. Косенко
7. М. Лисенко
8. М. Давід
9. Е. Рейхе
10. А. Нестеров

1. М. Будашкин
2. І. Ковач
3. П. Чайковський
4. М. Глінка
5. С. Прокоф'єв
6. Ж. Рамо
7. Дж. Россіні
8. А. Рубінштейн
9. А. Хачатурян
10. Ф. Шопен

- | | |
|--------------|--|
| 1. В. Моцарт | Маленька нічна серенада |
| 2. Е. Гріг | «Пер Гюнт» (окремі номери) |
| 3. Ж. Бізе | Увертюра до опери «Кармен», антракти до 2,3,4 дій;
Інтермецо до музики «Арлезіанка» |

- Соната
Соната

Труба

- | | |
|------------------|---------------|
| 2. М. Раков | Соната |
| 4. М. Глінка | Попутна пісня |
| 6. К. Дюбіссі | Вальс |
| 8. В. Косенко | Скерцо |
| 10. Р. Свирський | Скерцо |

Саксофон

- Концерт
Концерт
Концерт
Концертна п'єса
Концерт
Соната в стилі джаз
Концертино
Інтермецо та танець
Не залишай «Нью Йорк»
Скарамуш

Тромбон

- Мелодія
Поєма
Арія
Аріозо, Арія
Аріозо
Скерцо
Елегія, Романс
Концертино
Концерт № 1, 2
Концерт

Ударні інструменти

- Концерт для домри
Концертино
Неаполітанський танок
Сюїта з опери «Руслан та Людмила»
Скерцо
Гавот
Неаполітанська тарантела
Вальс-каприс
Танок дівчат з балету «Гаяне»
Вальс № 1, 7, 18

Для диригування

4. Й. Брамс Угорські танці (№№ 5,6)
5. А. Дворжак Слов'янські танці (№№ 2, 3, 8)
6. Ш. Гуно Інтродукція до опери «Фауст», танці
7. М. Глінка Танці з опер «Руслан і Людмила», «Життя за царя»
8. М. Мусоргський «Світанок на Москва-річці»
9. А. Лядов Полонез
10. П. Чайковський Пори року (№№ 2, 3, 4, 6, 9, 10, 12); Вступ до опери «Євген Онегін»; Сюїта з балету «Лускунчик»; Урочистий марш; Ноктюрн; Романс (f-moll)
11. О. Глазунов Pizzicato і Романеска з балету «Раймонда»
12. С. Рахманінов І нтродукція до опери «Алеко»
13. А. Хачатурян Варіації Егіни та Адажіо з балету «Спартак»
14. Д. Верді Інтродукція до опери «Травіата»
15. Я. Сібеліус «Сумний вальс»
16. Ф. Шопен Вальс № 7 (cis-moll)
17. П. Чайковський Вальси з балетів «Спляча красуня», «Лускунчик», «Лебедине озеро»
18. І. Дунаєвський Вальс з к/ф «Цирк»

Другий етап **«Основи теорії та історії музичного мистецтва»** передбачає перевірку загальнокультурного та музично-теоретичного рівню підготовки абітурієнтів в межах програм вищих навчальних музичних закладів I-II рівнів акредитації, а саме:

- знання особливостей стилю і творчого доробку композиторів, твори яких виконували абітурієнти;
- вміння проаналізувати основні особливості виконаних творів (емоційно-образний зміст, музична форма);
- знання концертного репертуару зі своєї спеціальності та його класифікації за жанрами (поліфонічні твори, твори великої форми, обробки народних мелодій);
- знання імен видатних діячів та виконавців на інструментах естрадного оркестру, лаконічної характеристики їх творчої індивідуальності;
- орієнтації в партитурі музичного твору;
- знання відомих бенд-лідерів та оркестрів естрадно-джазового спрямування;
- знання оркестрових інструментів;
- знання основних елементів диригентської техніки;
- знання загальновідомої методичної літератури;
- знання шкіл гри на інструментах естрадного оркестру, збірок, посібників, монографій тощо;
- знання загальноприйнятої італійської музичної термінології (нюанси, темпи, динаміка, штрихи) та специфічної естрадно-джазової;
- знання теорії музики та сольфеджіо: вміння визначити на слух, будувати та проспівати від звука (вгору або вниз) мажорні (натуральні, гармонічні, мелодичні), міnorні (натуральні, гармонічні, мелодичні) гами до п'яти знаків; інтервали – хроматичні, діатонічні та характерні (з розв'язанням, визначенням тональностей); акорди – збільшені та зменшені тризвуки з обертянням,

септакорди домінантної та субдомінантної груп з обертянням, розв'язанням, визначенням тональностей.

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200 балів) за кожний етап творчого конкурсу: за перший етап «Виконавська майстерність» – від 100 до 200 балів; за другий етап «Основи теорії та історії музичного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за один етап менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеев Б., Мясоедов А. Элементарная теория музыки. – М., 1986.
2. Вахромеев В. Элементарная теория музыки. – М., 1977.
3. Замороко Н. Фортепиано в джазе. – М., 1988.
4. История зарубежной музыки в пяти выпусках. – Вып. 1. / ред. К. Розеншильд. – М., 1969; Вып. 2. / ред. Б. Левик. – М., 1966; Вып. 3. / ред. В. Конен. – М., 1972; Вып. 4. / ред. М. Друскин. – М., 1967; Вып. 5. / ред. И. Нестьев. – М., 1988.
5. История русской музыки / О. Левашова, Ю. Келдыш, А. Кандинский. – М., 1980.
6. История украинской музыки : учеб. пособ. / Сост. и ред. А. Шреер-Ткаченко. – М.: Музыка, 1981.
7. Історія української музики. – В 6 тт. : наук. видання / АН УРСР. Ін-т мист-ва, фолькл та етногр. ім. М. Т. Рильського; Ред. кол. М. Гордійчук та ін. – К. : Наук. думка, 1989-2004.
8. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. – Л., 1973.
9. Козлов А. Рок-музыка: История и развитие. Ч. 1, 2. – М., 1989, 1990.
10. Колесса М. Основы техники дирижирования. – К., 1981.
11. Коротков С. История современной музыки. – К., 1996.
12. Кумиры западной поп- и рок-музыки. – М., 1994.
13. Куинин З. Скрипач в джазе. – М., 1988.
14. Манилов В. Техника джазового аккомпанемента на шестиструнной гитаре. – К., 1984.
15. Молотков В. Джазовая импровизация на шестиструнной гитаре. – К., 1983.
16. Овчинников Е. Рок-музыка. История, Стили. – М., 1985.
17. Павлюченко С. Элементарная теория музыки. – К., 1980.
18. Сарджент У. Джаз. – М., 1987.
19. Симоненко В. Лексика джаза. – К., 1981.
20. Смаглий Г., Маювик Л. Основы теории музыки: учебник для музичних училищ. – Х., 1988.
21. Способин И. Элементарная теория музыки. – М., 1979.
22. Степурко О. Трубочка в джазе. – М., 1989.
23. Сухих А. Тромбон в джазе. – М., 1989.
24. Троицкий А. Рок в Союзе. – М., 1991.
25. Феофанов О. Рок-музыка вчера и сегодня. – М., 1978.